

भगवंतराव शिवाजी पाटील महाविद्यालय, परतवाडा

विभाग :- अर्थशास्त्र

प्रश्न संच

बी ए भाग 2 (सेमिस्टर 3)

Subject - Economics

योग्य पर्याय निवडा

1 कोणते अर्थशास्त्र एका एककाला इतरांपासून स्वतंत्र समजून त्याचा अभ्यास करते

अ) स्थूल ब)सुक्ष्म क) विकसनशील ड) गतिमान

2 सकल राष्ट्रीय उत्पादन हे कोणते मोजमाप आहे

अ) राष्ट्रीय ब) वास्तविक क) पैशाचे ड) यापैकी नाही

3 राष्ट्रीय उत्पादनाचे मोजमाप करतांना अंतिम वस्तूमध्ये केवळ कोणत्या वस्तूचा समावेश करण्यात येतो

अ) नवीन वस्तूचाच ब) जुन्या वस्तूचाच क) मध्यस्थ वस्तूचाच ड) यापैकी नाही

4 राष्ट्रीय उत्पन्न हे अर्थव्यवस्थेत निर्माण होणाऱ्या वस्तू व सेवांची एक विशिष्ट कालखंडातील काय आहे

अ) वजावाकी ब) गुणाकार क) भागाकार ड) बेरीज

5 राष्ट्रीय संपत्ती एकप्रकारे काय आहे

अ) साठा ब) प्रवाह क) नदी ड) समुद्र

6 राष्ट्रीय उत्पन्न हे एकप्रकारे काय आहे

अ) प्रवाह ब) साठा क) नदी ड) सरोवर

7 औद्योगिक व सेवा क्षेत्राचा विकास हा शेती विकासाला कसा ठरतो

अ) पोषक ब) घातक क) हानिकारक ड) अनावश्यक

8 स्थूल अर्थशास्त्राचा संबंध विशिष्ट एककांशी नसून कोणत्या समूहाशी असतो

अ) संपूर्ण ब)अपूर्ण क)विषम ड) यापैकी नाही

9 मुद्रेचा शोध लागण्यापूर्वी कोणतीपद्धती अस्तित्वात होती

अ)विनिमय ब) प्रत्यक्ष वस्तू अदला बदल क) पैशाचा वापर ड) यापैकी नाही

10 विनिमया साठी दोन गरजांचा काय होणे आवश्यक आहे

- अ) दोन गरजांचा संयोग ब) दोन गरजांचा अभाव क) गरजांचे अस्तित्व नसणे
ड) यापैकी नाही

11 मुद्रेचा अभावी काय होणे शक्य नसते

- अ) वस्तूचा विनिमय ब) पैशाचा विनिमय क) गरजांचा विनिमय ड) यापैकी नाही

12 पैशाचे प्राथमिक कार्य कोणते

- अ) विनिमयमाध्यम ब) मूल्यसंग्रह क) प्रत्ययाचा आधार ड) वाटणीचा आधार

13 पैसा वाटणीचा आधार असणे हे पैशाचे कोणत्या प्रकारचे कार्य होय

- अ) संभाव्य ब) प्राथमिक क) गौण ड) यापैकी नाही

14 पैशाची कार्य करणारी वस्तू म्हणजे पैसा होय अशी व्याख्या कोणी केली

- अ) हार्टलेविदर्स ब) लॉर्ड केन्स क) मार्शल ड) वाकर

15 मुद्रमूल्य म्हणजे काय

- अ) पैशाची क्रयशक्ती ब) व्याजदर क) विदेशी विनिमय दर ड) हुंडी वटविण्याचा दर

16 मुद्रेचे मूल्य व वस्तूची सरासरी किंमत पातळी ह्यांचा संबंध कसा असतो

- अ) व्यस्त व प्रमाणशीर ब) सम व प्रमाणशीर क) अप्रमाणशीर ड) प्रमाणशीर

17 चलनवाढ म्हणजे कशाची आवश्यकतेपेक्षा अधिक वाढ होय

- अ) वस्तू मात्रेची ब) मुद्रमात्रेची क) स्फीतिची ड) अपस्फीतिची

18 स्फीती नियंत्रणार्थ जी उपाययोजना अमलात आणली जाते तिला काय म्हणतात

- अ) विस्फीतिची ड) संस्फीतिची क) मंदी ड) अपस्फीतिची

19 स्फीतीमध्ये मुद्रेचे मूल्य कसे असते

- अ) घटते ब) वाढते क) स्थिर ड) अस्थिर

20 छुपी स्फीती हि उघड स्फीतीपेक्षा कशी असते

- अ) जास्त हानिकारक ब) कमी हानिकारक क) फायदेशीर ड) यापैकी नाही

21 मुद्रास्फितीचे प्रमुख कारण कोणते

अ) मुद्राप्रसार ब) मुद्रासंकोच क) मुद्रास्थिर ड) प्रसार

22 अपसफितीचा रोजगारावर कोणता परिणाम होतो

अ) अनुकूल ब) प्रतीकुल क) स्थिर ड) अस्थिर

23 अपसफिती हा अर्थव्यवस्थेला जडणारा आहे

अ) रोग ब) गुण क) काहीच नाही ड) यापैकी नाही

24 स्फितीमध्ये सर्वसामान्य जनतेचे कोणते उत्पन्न कमी होते

अ) मौद्रीक ब) वास्तविक क) दागीन्याच्य स्वरूपातील ड) यापैकी नाही

25 से ह्यांच्या बाजार नियामानुसार मालाच्या किंमती हा संतुलन अवस्थेत कशा प्रकारच्या असतात

अ) स्थिर ब) अस्थिर क) वाढत्या ड) घटत्या

26 से च्या बाजार नियमानुसार प्रत्येक पुरवठा काय निर्माण करतो

अ) मागणी ब) पुरवठा क) किंमत ड) नफा

27 से च्या मता नुसार मागणीचे एकमेव कारण कोणते

अ) उत्पादन ब) न्यून उत्पादन क) जास्त पुरवठा ड) मजुरांची संख्या

28 रोजगाराची पातळी निर्धारित करणारा एकमेव घटक कोणता

अ) प्रभावी मागणी ब) मुद्रेचा पुरवठा क) मुद्रेकारीता मागणी ड) श्रमिकांची संख्या

29 एकूण उपभोग खर्चाचे एकूण उत्पनाशी असलेल्या प्रमाणास काय म्हणतात

अ) उपभोग प्रवृत्ती ब) उत्पन्न प्रवृत्ती क) रोजगार प्रवृत्ती ड) खर्च प्रवृत्ती

30 उपभोग कशाचे फलन आहे

अ) उत्पनांचे ब) खर्चाचे क) मजुरी दराचे ड) मासिक उत्पनाचे

31 केन्सच्या मते उपभोग प्रवृत्ती हि उत्पनाचे कोणते फलन आहे

अ) स्थिर ब) वर्धी क) शून्य ड) वाढ

32 केन्सच्या मते अल्पकाळात उपभोग फलन हे कसे असते

अ) बरेच से स्थिर ब) अस्थिर क) अत्यंत कमी ड) यापैकी नाही

33 राष्ट्रीय उत्पन्न व रोजगार ह्यांच्या संदर्भात केन्स ह्यांनी कशाला महत्त्वचे स्थान दिले आहे

अ) गुंतवणूक ब) उपभोगाला क) भांडवलाला ड) चालनाला

34 प्रेरित गुंतवणूक दर्शविणारा वक्र हा कोणत्या आकाराचा असतो

अ) धनात्मक ब) ऋणात्मक क) अक्ष असाला ड) अय अ

35 ज्या खर्चामुळे नवनिर्मिती होते त्या खर्चाला काय म्हणतात

अ) गुंतवणूक ब) उपभोग खर्च क) घर खर्च ड) व्यापार खर्च

36 सीमांत उपभोग प्रवृत्ती माहीत असल्यास काय शोधता येते

अ) गुणक ब) महागुणक क) त्वरक ड) राष्ट्रीय उत्पन्न

37 निरपेक्ष परिव्यय भेदाचा सिद्धांत कोणी मांडला

अ) स्मिथ ब) मिल क) मार्शल ड) रिकार्डो

38 तुलनात्मक परिव्यय भेदाचा सिद्धांत कोणी मांडला

अ) स्मिथ ब) मिल क) मार्शल ड) रिकार्डो

39 वाहतूक व्यय येत नाही हे रिकार्डोच्या सिद्धांताचे कोणते गृहीत कसे आहे

अ) चूक ब) बरोबर क) विपरीत ड) यापैकी नाही

40 विदेशी व्यापार हे कशाचे इंजिन आहे

अ) आर्थिक विकास ब) पैसा मिळविण्याचे क) अराकजतेचे ड) यापैकी नाही

थोडक्यात उत्तरे लिहा

- 1 स्थूल अर्थशास्त्राची व्याख्या देऊन त्याची वैशिष्ट्ये लिहा
- 2 स्थूल अर्थशास्त्राच्या मर्यादा लिहा
- 3 स्थूल अर्थशास्त्राची उपयुक्तता व महत्व लिहा
- 4 राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या विविध संकल्पना लिहा
- 5 एकूण राष्ट्रीय म्हणजे काय
- 6 राष्ट्रीय उत्पन्न म्हणजे काय
- 7 राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या अध्यानाचे महत्व स्पष्ट करा
- 8 राष्ट्रीय उत्पन्न मापनाच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा
- 9 राष्ट्रीय उत्पन्न मापनात येणाऱ्या अडचणी स्पष्ट करा
- 10 दरडोई उत्पन्न संकल्पना स्पष्ट करा
- 11 वस्तुविनिमय पद्धतीत येणाऱ्या अडचणी स्पष्ट करा
- 12 पैशाच्या विविध व्याख्या स्पष्ट करून पैशाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 13 पैशाचे कार्य स्पष्ट करा
- 14 फिशरच्या मुद्रा परिमाण सिद्धांताची चर्चा करा
- 15 मुद्रेचे मूल्य हि संकल्पना स्पष्ट करा
- 16 मुद्रा परिमाण व किंमत पातळी ह्यांचा संबंध स्पष्ट करा
- 17 मुद्रा परिमाण सिद्धांताची गृहिते स्पष्ट करा
- 18 वस्तुविनिमय पद्धतीत येणाऱ्या अडचणीचे वर्णन करा
- 19 स्फितीची कारणे सांगून तिचे आर्थिक परिणाम स्पष्ट करा
- 20 स्फितीच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा
- 21 मुद्रास्फितीच्या विविध कारणांची माहिती लिहा
- 22 रांगती स्फिती म्हणजे काय

- 23 अपस्फिती म्हणजे काय व तिचे कारणे लिहा
- 24 अपस्फिती चे समाजावर होणाऱ्या परिणामाची चर्चा करा
- 25 संस्फितीची साधने स्पष्ट करा
- 26 विस्फितीची साधने स्पष्ट करा
- 27 संस्फिती व विस्फिती म्हणजे काय
- 28 से चा बाजार नियम स्पष्ट करा
- 29 से च्या बाजार नियमाची गृहिते लिहा
- 30 से च्या नियामावरील आक्षेप लिहा
- 31 सरासरी व सीमांत उपभोग प्रवृत्ती म्हणजे काय
- 32 केन्स चा उपभोगाचा मानसशास्त्रीय नियम स्पष्ट करा
- 33 उपभोग फलन म्हणजे काय हे आकृतीव्दारे स्पष्ट करा
- 34 उपभोग फलन महत्व स्पष्ट करा
- 35 गुंतवणुकीची संकल्पना स्पष्ट करा
- 36 गुंतवणूक गुणक म्हणजे काय
- 37 भांडवलाची सीमांत लाभ क्षमता म्हणजे काय
- 38 रोजगार गुणक टीप लिहा
- 39 अंतर्गत व आंतरराष्ट्रीय व्यापाराची तुलना करून त्यातील फरक स्पष्ट करा
- 40 आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचे महत्व स्पष्ट करा
- 41 रिकार्डोचा तुलनात्मक सिद्धांत स्पष्ट करा व आक्षेप लिहा
- 42 आंतरराष्ट्रीय व्यापाराला विकासाचे इंजीन का म्हणतात

बी ए भाग 2 (सेमिस्टर 4)

योग्य पर्याय निवडा

1) भारतात पहिला सहकारी संस्था कायदा कधी संमत झाला

अ) 1904 ब) 1908 क) 1999 ड) 1997

2) भारतात भूविकास बँकेची सुरुवात कधी झाली

अ) 1935 ब) 1988 क) 1955 ड) 1930

3) भारतात पहिली नागरी सहकारी संस्था कुठे स्थापन झाली

अ) कांजीवरम ब) नागपूर क) दिल्ली ड) बिहार

4) नाबार्ड ची स्थापना कधी झाली

अ) 1982 ब) 1985 क) 1988 ड) 1990

5) नाबार्ड कोणत्या क्षेत्राला कर्ज पुरवठा करते

अ) शेती ब) उद्योग क) सेवा ड) यापैकी नाही

6) प्राथमिक सहकारी पत संस्था स्थापन करण्यासाठी किती सभासद किमान आवश्यकता असते

अ) 10 ब) 56 क) 32 ड) 5

7) रिझर्व्ह बँकेची स्थापना कधी झाली

अ) 1935 ब) 1955 क) 1967 ड) 1988

8) रिझर्व्ह बँकेचे कार्यालय कुठे आहे

अ) मुंबई ब) पुणे क) दिल्ली ड) नागपूर

1) आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधीची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली

अ) 1946 ब) 1955 क) 1944 ड) 1988

2) आंतरराष्ट्रीय जागतिक बँकेची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली

थोडक्यात उत्तरे लिहा

- 1 व्यापारी बँकेची भूमिका स्पष्ट करा व कार्य लिहा
- 2 प्रत्यय निर्मिती म्हणजे काय
- 3 ठेवीचे विविध प्रकार लिहा
- 4 व्यापारी बँकेच्या प्रत्यय निर्मितीच्या मर्यादा लिहा
- 5 प्रत्यया मधून प्रत्यय निर्मिती कशी होते
- 6 व्यापारी बँका एजन्सीची कोणती कार्य करतात
- 7 बँकांचे विविध प्रकार लिहा
- 8 केंद्रीय बँकेची व्याख्या व महत्व लिहा
- 9 केंद्रीय बँकेच्या कार्याची चर्चा करा
- 10 केंद्रीय बँकेची भूमिका स्पष्ट करा
- 11 केंद्रीय बँक बँकांची बँक म्हणून कार्य करते
- 12 प्रत्यय नियंत्रण म्हणजे काय ? प्रत्यय नियंत्रणाची साधने स्पष्ट करा
- 13 मौद्रीक धोरण म्हणजे काय व त्याचे महत्व लिहा
- 14 मौद्रीक धोरणाची भूमिका स्पष्ट करा
- 15 केंद्रीय बँकेच्या मौद्रीक धोरणाची मर्यादा लिहा
- 16 केंद्रीय बँकेची उद्दीष्टे स्पष्ट करा
- 17 सहकारी बँकेची संकल्पना स्पष्ट करून सहकारी बँकेची वैशिष्ट्ये लिहा
- 18 सहकारी बँकेचे प्रकार स्पष्ट करा
- 19 जिल्हा मध्यवर्ती बँक म्हणजे काय व तिचे कार्य लिहा
- 20 राज्य सहकारी बँक म्हणजे काय व तिचे कार्य लिहा
- 21 नागरी बँक म्हणजे काय व तिचे कार्य लिहा
- 22 नाबार्डची संकल्पना , उद्दिष्टे व कार्य स्पष्ट करा
- 23 सहकारी संस्थाची उद्दिष्टे आणि कार्य स्पष्ट करा
- 24 भूविकास बँकेची रचना स्पष्ट करा
- 25 आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधीची स्थापना का व कशी झाली? उद्दिष्टे स्पष्ट करा
- 26 आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधीची कार्य लिहा
- 27 आंतरराष्ट्रीय मुद्रा निधीमुळे कोणते फायदे झाले आहेत

- 28 जागतिक बँकेच्या स्थापनेची माहिती लिहा
- 29 जागतिक बँकेची उद्दिष्टे व कार्य लिहा
- 30 गॅट कराराची माहिती लिहा
- 31 जागतिक व्यापार संघटनेची कार्य स्पष्ट करा
- 32 जागतिक व्यापाराचे भारताला कोणते फायदे झाले
- 33 ए.टी.एम. कार्ड ची संकल्पना स्पष्ट करा व कार्यपद्धती लिहा
- 34 ए टी एम कार्डचे फायदे व तोटे लिहा
- 35 डेबिट कार्डची संकल्पना स्पष्ट करा व प्रकार लिहा
- 36 क्रेडिट कार्डची संकल्पना स्पष्ट करून वैशिष्ट्ये लिहा
- 37 इ विपणन म्हणजे काय व त्याची कार्यपद्धती लिहा
- 38 मोबाईल बँकिंगची संकल्पना स्पष्ट करा
- 39 आर टी जी एस आणि एन इ एफ टी सेवेबाबत माहिती द्या
- 40 इ- वॉलेट संकल्पना स्पष्ट करून फायदे व तोटे लिहा
- 41 बँक म्हणजे काय ? बँकांची प्रमुख कार्य लिहा